

того, щоб зробити його більш зрозумілим та легшим для читання. Такі перекладацькі трансформації в жодному разі не змінюють модальність оригіналу, не руйнують його внутрішньої форми, адекватно передають авторські інтенції та у повному обсязі є орієнтованими на україномовного читача.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Англо-український словник: у 2 томах. Близько 120 000 слів. Т. 1, 2. К., Освіта, 1996. 1515 с.
2. Арделян О. Концептуалізація власних назв у фразеологізмах англійської мови // Наукові записки / Серія «Філологічні науки». Вип. 81(1). С. 131-134.
3. Бережна М. В. Тринадцять етапів перекладу власних імен та назв // Вісник СумДУ. Серія «Філологія». 2007. №1, Том 2. С. 62-66.
4. Бока О.В. Власні імена як компресовані тексти-носії когнітивної інформації (на матеріалі казки Дж. Роулінг «Гаррі Поттер і орден Фенікса») // Вісник СумДУ / Серія «Філологія». 2008. №1. С. 15-19.
5. Дал Р. Чарлі і шоколадна фабрика. Переклад з англійської Віктора Морозова за редакцією О. Негребецького та І. Малковича. Київ: А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2005. 240 с. Режим доступу: http://ae-lib.org.ua/texts/dahl_charlie_and_the_chocolate_factory_ua.htm
6. http://ae-lib.org.ua/texts/dahl_charlie_and_the_chocolate_factory_ua.htm
7. Кристенко А. П. До теорії власних назв // Ономастика. К., 1966. С. 18-21.
8. Назаренко О. Сучасна авторська казка як приклад постмодерністського дискурсу // Наукові записки Кіровоградського ДПУ імені В. Винниченка. Сер. Філологічні науки. Кіровоград. КДПУ, 2008. Вип. 81 (3). С. 367-370.
9. Тригуб А.М. Компресовані прийоми збереження стилістичних, лексико-граматичних засобів у перекладі (на матеріалі українського та російського перекладів твору Дж. К. Ролінг «Гаррі Поттер та смертельні реліквії») // Вісник Київського національного університету. Мовні і концептуальні картини світу. 2009. Вип. 26, част. 3. С. 237-241.
10. Шипко М. Специфіка антропоніма як одиниці номінації в англійській мові // Збірник наукових праць «Південний архів» / Серія «Філологічні науки». Вип. 56. С. 116-120.
11. Dahl R. Charlie and the Chocolate Factory. Puffin Books, 2013. 119 p. Режим доступу: <http://www.readanybook.com/online/127>

Рибка Юліана

Науковий керівник – викл. Новосад Юлія

ФЕНОМЕН НЕОЛОГІЗМІВ У ТЕКСТАХ СУЧАСНИХ АНГЛОМОВНИХ ЗМІ

Всеосяжна еволюція сучасного світу сприяє появі найрізноманітніших змін у кожній сфері людської життєдіяльності. Вони простежуються й у мові, оскільки з'являються лексичні інновації, які відомі нам як «неологізми».

Так як мова повинна відповідати сучасним вимогам людства, поповнення словника неологізмами – це типове та необхідне явище сьогодення. А медійний простір – це одне з найбільш розвинених середовищ сучасної мови, у якому найчастіше зустрічаються нові лексичні одиниці та яке відіграє важливу роль у появі нових лексичних одиниць. Кількість неологізмів у медіа-текстах значно перевищує загальний обсяг вживання їх в інших сферах життєдіяльності суспільства [3]. Дослідники вважають, що сучасна молодіжна преса є особливою областю вживання нових слів, тому найчастіше саме тексти ЗМІ вважаються першим місцем появи новоутворених слів.

«Що ж таке «неологізми», які їхні ознаки та призначення?» – відповідь на це питання намагалися дати безліч мовознавців та дослідників. Тому, нові слова у мовознавстві називають «неологізмами» та стверджують, що це поняття походить від грецьких слів νέος — «молодий, новий» і λογισμός — «вислів, слово» [2]. Тож, неологізмами вважають новостворені слова, фрази, вислови, які з'явилися в мові нещодавно, тобто на даному етапі її розвитку, і перебувають у процесі входження в активний слововжиток [3]. Ось чому вони ще не включені до загальноновживаної мови. В англійській мові термін «неологізм» був вперше офіційно зафіксований у 1772 році [2].

І.В. Андрусак, Т.Є. Захарченко, В.Г. Гак, Е.В. Сенько, В.А. Звєгінцев, переконані, що неонеїми характеризуються:

- новизною – кожне новоутворене слово з'явилося нещодавно і є незвичним у вживанні, звучанні та значенні;
- певним часом, тобто слова «прив'язані» до певного періоду та часу;
- входженням в мову – вони стають приналежністю мови;
- соціальною приналежністю – лексичні інновації позначають важливі поняття, які виникли в результаті розвитку різних сфер життя і діяльності людини;
- номінативністю – позначають певні предмети та явища;
- узуальністю – закріплені у загальному використанні [1; 2].

Щодо призначення неологізмів, то вони виконують наступні функції [3]:

- 1) Збагачувальну – неологізми слугують для збагачення мови.
- 2) Номінативну – неологізми називають нові реалії або ті, які ще не були названі.
- 3) Замінну – деякі неологізми служать для заміни попередніх найменувань/
- 4) Уточнюючу – певна частина нових лексичних одиниць створена для того, аби виразити або ж уточнити те чи інше поняття.
- 5) Оновлюючу. Найчастіше це стосується експресивно-стилістичного оновлення через зміну соціально-політичного характеру вживання окремих слів.
- 6) Відтворювальну – для відтворення мовного колориту певного періоду розвитку суспільства.
- 7) Експресивну – для вираження почуттів, емоцій, переживань та ставлення мовця до певних понять чи явищ.

Існує безліч класифікацій неологізмів, проте найчастіше вони поділяються: за ступенем новизни мовної одиниці (абсолютні і відносні неологізми), за способом утворення (запозичені, словотвірні, семантичні), за видом мовної одиниці (неолексеми, неосеми, неофраземи) та за видом означуваної реалії (нові реалії, старі, актуалізовані, відмираючі, неіснуючі)[4].

Стосовно способів утворення неологізмів англomовних ЗМІ, Ю. А. Зацний стверджував, що лексичні інновації медіа-простору утворенні за допомогою скорочення (усічення, аббревіації, телескопії), афіксації та словоскладання [5].

Провівши власний аналіз лексичного складу текстів сучасного англomовного медіа-середовища, виявляємо, що найпродуктивнішими та найпоширенішими способами утворення сьогоденних неологізмів є контамінація – виникнення нових слів у результаті зближення або поєднання частин двох подібних слів, форм чи виразів (walktail, maskne, philantourism, workation) та афіксація (catastrophizing, brexiteer, anti-fit, nanobot) [6]. Також варто зазначити, що зараз найпоширенішими суфіксами, які відіграють важливу роль у творенні неолексем, вважають наступні: *-holic, -dial, -on, -ase, -sol, -nik, -manship, -flexi, -rexia* [2]. Щодо префіксів, то найчастіше вживаються такі: *eco-, mini-, maxi-, flexi-, mega-, astro-* та ін [4]. До прикладу: orthorexia – a proposed eating disorder characterized by an excessive preoccupation with eating healthy food; anti-fan – a person who dislikes something or somebody, but is still interested in it; flexi-schooling – the teaching of children partly at home, usually by their parents, and partly at school; minimoon – a short honeymoon; eco-guard – someone whose job is to protect wild animals, especially those that are endangered; astrotourism – it is travelling to places to look at the stars or to see other events related to outer space [4; 6].

Словоскладання – це теж один із популярних способів творення нових лексичних одиниць, завдяки йому утворилися такі неологічні слова: Zoomwear, coronavision, earworm [6].

За допомогою конверсії, а саме вербалізації утворилися наступні неологізми, які ми часто зустрічаємо у медіа-текстах: дієслово «to spam» – виникло від іменника «a spam» та дієслово «to google» – від слова «Google», дієслово «facepalm» – від іменника «a facepalm» [6]. Варто наголосити, що у текстах медійної сфери часто можемо побачити аббревіації (Shape – Social Sciences, Humanities, and the Arts for People and the Economy; НІРА – abbreviation for high-intensity incidental physical activity) та скорочення («cli-fi» – скорочено від слів «climate» і «film» / «fiction»; «rando» – від слова «random») [6].

Отож, з метою привернення уваги, зацікавлення читачів та створення ефекту «новизни», журналісти вдаються до різних мовних «маніпуляцій», трансформацій і, звичайно, використання неологізмів. Тому ЗМІ вважають осередком поширення та відтворення нової лексики, яка у свою чергу має певні характерні ознаки та виконує відповідні функції. В

англомовних медіа-текстах найчастіше використовуються неологізми утворені за допомогою контамінації, афіксації, словоскладання, аббревіації, рідше – завдяки скороченню та конверсії.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Дзюбіна О. І. Диференціальні ознаки неологізмів і okazіоналізмів. Наук. вісн. ЛНУ ім. Івана Франка. Серія: Іноземні мови. 2014. № 22. С. 78–84. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VInu_in_mov_2014_22_13
2. Задорожний Б. М. Що таке розвиток і вдосконалення мови. Іноземна філологія. Львів: Світ, 1996. № 109. С. 3–8.
3. Звегинцев В. А. Теоретическая и прикладная лингвистика. Москва: ЛЕСИ, 2007. 36 с.
4. Клименко Л. О. Продуктивні моделі творення неологізмів. Вісн. ПНУ ім. Василя Стефаника. Філологія. Івано-Франківськ, 2001. № 7. 71 с.
5. Зацний Ю.А. Сучасний англомовний світ і збагачення словникового складу. Львів: ПАІС, 2007. 228 с.
6. Cambridge Dictionary: Веб-сайт. URL: <https://dictionaryblog.cambridge.org/tag/neologisms/>

Михайлишин Леся

Науковий керівник – канд. пед. наук Головацька Юлія

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ЗАПОЗИЧЕНЬ У ПРАВНИЧОМУ ДИСКУРСІ

Досягнення наукової думки активізували потенційні засоби мови для розвитку, збагачення й стабілізації термінології в кожній із наук. Юридична термінологія постійно поповнювалася прямими і непрямими лексичними запозиченнями з генетично споріднених і неспоріднених мов світу. Поява іншомовних слів у лексичному складі мови зумовлена передусім економічними, політичними і культурними контактами, які існували чи існують між окремими народностями і націями в процесі їх історичного розвитку.

Проблемам та особливостям функціонування правових запозичень присвячені дослідження таких науковців, як М. Вербенець, Р. Помірко, Р. Дудок, Ю. Жлуктенко, К. Войтенко, Д. Лотте, М. Лібінсон, Б. Л. Гоффер та інші.

Важливим чинником, який стимулює збагачення лексичного складу мови запозиченими словами і, більше того, іншомовними словотвірними моделями, є розвиток науки, техніки та науково-технічний прогрес. Варто взяти до уваги, що наявність політичних, економічних, культурних контактів між різними націями за період творення історії людства також є невід’ємною складовою цього процесу впровадження слів у мовну систему. Запозичення слів вважають одним із найпродуктивніших способів поповнення та осучаснення лексичного складу кожної мови світу. Згідно аналізу сучасних галузевих терміносистем, близько 40% у них становлять слова, запозичені з інших мов. Саме це є невід’ємним доказом значущості дослідження, вивчення та аналізу запозичень у правничому дискурсі. Постійне наповнення мов іншомовними словами у юридичній сфері, потребує глибокого аналізу змісту, дефініції та етимології запозичення, аби збагачувати нормативно-правові документи, і не тільки, різноманітними запозиченими словами.

Мета статті - полягає у дослідженні особливостей функціонування запозичень в правничому дискурсі.

Проблема використання іншомовної лексики століттями супроводжує розвиток будь-якої літературної мови, загострюючись чи активізуючись на певних етапах її становлення.

Більшість мовознавців дотримуються думки, що запозичення – це процес переміщення різних мовних моделей з однієї мови в іншу для подальшого активного вжитку. *Запозичення* – це звук, морфема, слово або його окреме значення, фразеологізм, синтаксична конструкція, перенесені з однієї мови в іншу, а також сам процес подібного перенесення.

За Д. С. Лотте, основна причина іноземних запозичень часто коріниться в суперечностях між вимогами точності терміна з одного боку, та вимогами стислості – з іншого [2, с. 39].

Масову частку юридичних термінів англійської мови становлять ті, що мають французько-латинське походження – 81 % (старофранцузькі – 12 %, латинські – 20 %, французько-латинські – 49 %). Наявність в англійській юридичній термінології 20 % прямих